Lekarz radzi

HORMONY A RAK PIERSI – PIERWSZE BADANIE POPULACJI POLSKICH KOBIET

FOT. MAT. PRASOWE

Dr Joanna Kufel-Grabowska

J. Gromadzka-Anzelewicz
jolanta.gromadzka@polskapress.pl

Naukowcy z całego świata chcą przebadać kobiety by sprawdzić czy hormony które lekarz przypisuje kobiecie w celach leczniczych mogą w przyszłości przyczynić się do rozwoju choroby nowotworowe?

Czy terapia hormonalna wpływa na ryzyko nowotworu piersi? Jakie znaczenie ma ciąża, rodzenie dzieci i karmienie? Czy bezpieczna jest antykoncepcja, leczenie niepłodności czy hormonalna terapia zastępcza? Na te pytania próbują odpowiedzieć naukowcy z całego świata. Badacze z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Polskiej Ligi Walki z Rakiem postanowili po raz pierwszy kompleksowo przebadać kobiety z Polski. By dotrzeć z projektem możliwie szeroko - wykorzystują aplikację monitorującą płodność i zdrowie iYoni i zapraszają do udziału w badaniu panie w średnim i starszym wieku.

Inicjatorzy polskiego badania chcą szeroko przebadać czynniki, które mogą potencjalnie wpływać na większe prawdopodobieństwo występowania najczęstszego kobiecego nowotworu - raka piersi. Przy okazji, rozwieją wiele wątpliwości, które pojawiają się w kontekście terapii hormonalnej, niepłodności czy posiadania potomstwa.

- To pierwsze tego typu badanie, realizowane na populacji polskich kobiet. Większość badań, z których czerpiemy wiedzę i na których opieramy swoją praktykę, dotyczy kobiet z USA i krajów Europy Zachodniej, dlatego zależy nam, żeby do ważnego medycznie i społecznie tematu podejść kompleksowo. - tłumaczy dr Joanna Kufel-Grabowska, onkolog kliniczny z Polskiej Ligi Walki z Rakiem. - Chcemy dotrzeć do jak największej grupy kobiet, dlatego wykorzystujemy niestandardowe narzędzia zbierania danych, jak aplikacja iYoni. Przy okazji, realizujemy też cele edukacyjne, propagując profilaktykę. - dodaje.

W ciągu pierwszych kilku miesięcy ankietę w aplikacji iYoni wypełniły 1654 kobiety między 20 a 50 rokiem życia, przy czym średnia wieku wyniosła 27 lat. 41 proc. respondentek stosuje lub stosowała w przeszłości antykoncepcję hormonalną. Ponad jedna trzecia badanych ma już dzieci (34 proc.), a ponad połowa (56 prc.) starała lub stara się o potomstwo. Blisko 15 proc. kobiet, które wzięły udział w projekcie, leczyła się z powodu niepłodności.

Wśród badanych znalazły się 54 osoby ze zdiagnozowanym nowotworem piersi. Raka rozpoznawano średnio ok. 35 roku życia. Na pytania odpowiedziało 12 nosicielek mutacji w genach BRCA1/2, która związana jest ze znacznie podwyższonym ryzykiem zachorowania na nowotwory (piersi, jajnika, prostaty, trzustki, czerniaka). U 105 respondentek wykonano badania genetyczne w kierunku predyspozycji do nowotworów. 51 kobiet zadeklarowało, że przyjmuje lub przyjmowała hormonalną terapię zastępczą (HTZ). Po udzieleniu odpowiedzi na pytania, użytkowniczki otrzymywały dostosowane do swojego wieku i sytuacji zalecenia dotyczące badań kontrolnych i profilaktyki zdrowotnej, a także informacje o zachowaniu płodności (w przypadku osób z obciążeniem genetycznym lub chorych na nowotwory).

- Udało nam się dotrzeć do dużego grona młodych kobiet, których charakterystyka odpowiada polskiej populacji. To bardzo dobrze świadczy o ich zaangażowaniu i poziomie świadomości zdrowotnej. By wyciągnąć kompleksowe wnioski potrzebujemy jednak więcej danych od respondentek w średnim i starszym wieku - podsumowuje prof. dr hab. n. med. Krzysztof Łukaszuk z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, współtwórca aplikacji iYoni. - Chcemy kontynuować badanie w formie ankiety online oraz formularzy papierowych dostępnych w przychodniach i gabinetach. Zachorowalność na raka piersi stale rośnie, zarówno w Polsce, jak i na świecie. Z tego powodu ważne jest precyzyjne określenie czynników zwiększających ryzyko. Szacuje się, że choroba wystąpi na jakimś etapie życia nawet u jednej na osiem kobiet.

FOT. MAT. PRASOWE

Pani Ola chorowała na nowotwór, zabezpieczyła płodność, a potem doczekała się dziecka

Średni wiek zachorowania wynosi 62 lata, jednak aż 20 proc. spośród wszystkich rozpoznań dotyczy kobiet przed 50. rokiem życia, coraz częściej młodych.

- Badanie pozwoli nam dokładnie opisać, jaki wpływ na ryzyko raka piersi ma m.in. przyjmowanie hormonów, posiadanie dzieci lub niepłodność- podsumowuje dr Joanna Kufel-Grabowska.

Kobiety, które chcą wziąć udział w badaniu, mogą wypełnić ankietę w aplikacji iYoni.

Polska Liga Walki z Rakiem to zrzeszająca ekspertów fundacja, której głównym celem jest edukacja społeczeństwa i wspieranie inicjatyw mających na celu szeroko pojętą profilaktykę onkologiczną, zwiększenie szans na wyleczenie i godne życie osób dotkniętych chorobą. Obecnie bardzo zaangażowana również w projekt organizacji systemu umożliwiającego ogólnopolskie bezpłatne dbanie o zachowanie płodności u chorych onkologicznych. Do tej pory dbanie o płodność osób ze zdiagnozowanym nowotworem opiera się o finansowanie prywatne, fundacje oraz programy miejskie w miastach jak Gdańsk, Warszawa, Wrocław, Poznań itd.

iYoni to pierwsza stworzona przez lekarzy aplikacja medyczna wspierająca świadome dbanie o zdrowie i płodność. To innowacyjny projekt dedykowany kobietom na wszystkich etapach ich życia - w trakcie planowania rodziny, starań o ciążę, w ciąży i na co dzień. Jej twórcami są m.in. renomowani eksperci medycyny rozrodu oraz specjaliści od rozwiązań cyfrowych. Jak podkreśla prof. dr hab. n. med. Krzysztof Łukaszuk, współtwórca aplikacji, ma ona rzucić wyzwanie dostępnym na rynku rozwiązaniom, które w dużej mierze opierają się na mechanizmach marketingowych i szerzyć sprawdzoną merytoryczną wiedzę.

Rozwój aplikacji o nowatorskie funkcje medyczne oraz wspierające relacje w związku, a także jej internacjonalizacja jest współfinansowany z Funduszy Norweskich.

©℗